

A BRÜSSZELI CSÚCS NYILATKOZATA

Kiadták a Brüsszelben 2018. július 11-12-én megtartott Észak- Atlanti Tanács ülésén résztvevő állam- és kormányfők

1. Mi, az Észak- Atlanti Szövetség 29 tagállamának állam- és kormányfői olyan időben gyűltünk össze Brüsszelben, amikor kihívások érik nemzeteink biztonságát és a szabályokra épülő nemzetközi rendet. A NATO továbbra is a békére, a biztonságra és a stabilitásra törekszik a teljes euroatlanti térségben. Egyesítenek bennünket a Washingtoni Szerződés, az Egyesült Nemzetek (ENSZ) Alapokmánya által megfogalmazott célok és alapelvek, valamint a létfontosságú transzatlanti kötelék melletti elkötelezettségünk. Elhatározottak vagyunk oszthatatlan biztonságunk, szabadságunk és közös értékeink oltalmazása és védelme mellett, ideértve az egyének szabadságát, az emberi jogokat, a demokráciát és a jogállamiságot. A NATO a továbbiakban is az erős kollektív védelem alapja és a Szövetségesek között a biztonsági konzultációk és döntések alapvető transzatlanti fóruma marad. A Szövetség tovább folytatja a 360 fokos biztonsági megközelítését és a stratégiai koncepcióban megfogalmazott mindhárom alapvető feladat hatékony végrehajtását: kollektív védelem, válságkezelés és kooperatív biztonság. A NATO egy védelmi Szövetség. A NATO legnagyobb felelőssége területünk és lakosságaink támadással szembeni megóvása és védelme. Bármely Szövetséges ellen indított támadást mindannyiunk ellen indított támadásnak tekintünk, amint azt a Washingtoni Szerződés 5. cikke megfogalmazza. Továbbra is együtt lépünk fel és együtt cselekszünk, a szolidaritás, a közös célok és a méltányos teherviselés alapján.
2. Veszélyes, kiszámíthatatlan és változékony biztonsági környezettel, tartós kihívásokkal és fenyegetésekkel állunk szemben minden stratégiai irányból; állami és nem állami szereplők; katonai erők, terrorista, kiber- és hibrid támadások formájában. Oroszország agresszív akciói, ide értve a politikai célok elérésére felhasznált erő fenyegetését és alkalmazását, kihívást jelent a Szövetség számára és aláaknázza az euroatlanti biztonságot és a szabályokra épülő nemzetközi rendet. Az instabilitás és a folytatódó válság a Közel-Keleten és Észak-Afrikában táplálja a terrorizmust. Hozzájárulnak az illegális migrációhoz és az emberkereskedelemhez. A folytatódó válság Szíriában közvetlen hatást fejt ki a régió stabilitására és a Szövetség egészének biztonságára. Hibrid kihívásokkal állunk szemben, ideértve a dezinformációs kampányokat és a rosszindulatú kibertevékenységeket. A tömegpusztító fegyverek és a fejlett rakétatechnológia elterjedése szintén fenyegeti nemzetünk biztonságát. Mindennek fényében egységünk és szolidaritásunk erősebb, mint valaha; megteesszük az összes szükséges lépést kollektív védelmünk

biztosítására.

3. A 2014. évi walesi csúcstalálkozón elfogadott Védelmi Beruházás Vállalásunk minden aspektusa melletti rendíthetetlen elkötelezettségünket ismét megerősítjük és hiteles nemzeti terveket terjesztünk be annak megvalósításáról, beleértve a 2024-re vonatkozó védelmi kiadási irányelveket, a tervezett képességeket és hozzájárulásokat. A méltányos tehermegosztás alátámasztja a Szövetség kohézióját, szolidaritását, hitelességét, és képességét a 3. cikk és az 5. cikk szerinti kötelezettségeink teljesítésére. Üdvözöljük a walesi csúcs óta elért jelentős haladást, melynek keretében négy egymást követő évben értünk el reálnövekedést a védelmi kiadásokban, az USA hozzájárulásán kívül. Minden Szövetséges megkezdte a védelmi kiadásaik reálértékben történő növelését és a Szövetségesek mintegy kétharmada nemzeti tervekkel rendelkezik, hogy bruttó nemzeti terméke (GDP) 2%-át fordítsák védelemre 2024-ig. A Szövetségeseknek több mint fele védelmi kiadásaik több mint 20%-át jelentős felszerelésekre költi, ideértve a kapcsolódó kutatást és fejlesztést, és nemzeti terveiknek megfelelően a 24 Szövetséges 2024-re eléri a 20%-os célkitűzést. A Szövetségesek többet biztosítanak a jelentősebb csúcsképessegekből, amelyekre szükségünk van és javítják erőik készenlétét, telepíthetőségét, fenntarthatóságát és interoperabilitását. Megnövekedett azon tevékenységek száma, amelyekben részt veszünk és a Szövetségesek folytatólagosan teljesítenek értékes erő- és képesség hozzájárulásokat, amelyek az Euroatlanti térség biztonságának javát szolgálják a NATO műveletei, missziói és egyéb tevékenységei révén, valamint a nemzeti hatáskörben és más szervezetek alárendeltségében folytatott műveletek és missziók keretében. Amint számba vesszük a jelenleg érvényes nemzeti terveket, beláthatjuk, a példa nélküli előrehaladást és felismerhetjük, hogy még sok munka van hátra. Elkötelezettek vagyunk amellett, hogy javítsuk a Szövetség tagjai között a költségek és feladatok megosztásának egyensúlyát.
4. Két évtizede dolgozik a NATO Oroszországgal partnerség kiépítésén, beleértve a NATO-Oroszország Tanács (NRC) mechanizmusának igénybevételét is. Oroszország újabb keletű tevékenységei és politikája csökkentette a stabilitást és biztonságot, növelte a kiszámíthatatlanságot és megváltoztatta a biztonsági környezetet. Miközben a NATO kitart nemzetközi elkötelezettsége mellett, Oroszország megszegte a NATO-Oroszország közötti kapcsolatot megalapozó értékeket, elveket és elkötelezettségeket, amint az Euroatlanti Partnerségi Tanács 1997. évi alapdokumentumában, az 1997. évi NATO-Oroszország Alapító Okirat és a 2002. évi Római Nyilatkozat meghatározta, az együttműködésünk magvát képező bizalmat sértette meg és a globális és az euroatlanti biztonsági architektúra alapelveit támadja. Az általunk meghozott döntések teljes összhangban vannak nemzetközi kötelezettség-vállalásainkkal és ezeket senki sem tekintheti úgy, hogy ellentmondának a NATO-Oroszország Alapító Okiratnak.
5. Megerősítjük a Walesi és Varsói Csúcstalálkozókban Oroszország vonatkozásában meghozott határozatainkat. Továbbra is reagálunk a meggyengült biztonsági környezetre azzal, hogy megerősítjük elrettentő és védelmi berendezkedésünket, ideértve az előretolt jelenlétet a Szövetség keleti szárnyán. Egyúttal felfüggesztettük az összes gyakorlati, polgári és katonai együttműködést a NATO és Oroszország között, miközben nyitottak vagyunk a politikai párbeszédre. A NATO nem keresi a konfrontációt és nem jelent fenyegetést Oroszország számára.

6. Az euro-atlanti biztonsági környezet egyre kevésbé stabil és előre jelezhető Oroszország részéről a Krím illegális és jogellenes bekebelezése és Kelet-Ukrajna folytatódó destabilizálása következtében. Katonai berendezkedése és provokatív katonai tevékenységei, ideértve a NATO határok közelében fekvő területeket is, mint például korszerű, kettős képességű rakéták telepítése Kalinyingrádban, a NATO szövetségi légtér ismétlődő megsértése és a folytatódó katonai jelenlét bővítése a Krímben; jelentős beruházásai stratégiai erőinek korszerűsítésében; felelőtlen és agresszív nukleáris retorikája; nagyarányú, előzetes bejelentés nélküli gyors gyakorlatai; valamint a nukleáris dimenzióval rendelkező gyakorlatainak növekvő száma. Mindezt súlyosbítja Oroszország részéről számos, rá vonatkozó kötelezettség és kötelezettségvállalás folytatódó megsértése, ezek végrehajtásának elmulasztása, illetve megkerülése a fegyverzetellenőrzési, bizalom és biztonsági építési intézkedések területén. Oroszország egyúttal kihívást intéz az Euro-atlanti biztonság és stabilitás ellen hibrid akciókkal, ide értve a választási folyamatokba való beavatkozás kísérleteit, nemzeteink szuverenitásának zavarását, mint például Montenegró esetében, a széles körű dezinformációs kampányokat és a rosszindulatú kibertevékenységeket. Elítéljük katonai fokozatú idegméreggel végrehajtott támadást Salisbury-ben, Egyesült Királyság, és tudomásul vesszük a Vegyifegyver-tilalmi Szervezet Szervezet (OPCW) független megerősítését az alkalmazott idegméregről. Az Egyesült Királyság értékelése szerint nagyon valószínű, hogy az Orosz Föderáció felelős a támadásért, és hogy nincs hiteles alternatív magyarázat. Helyzetértékelésében szolidárisak vagyunk az Egyesült Királysággal.
7. Ismételten hangsúlyozzuk támogatásunkat Ukrajna, Georgia és a Moldovai Köztársaság területi integritása és szuverenitása mellett az érintett államok nemzetközileg elismert határain belül. Felszólítjuk Oroszországot, hogy a nemzetközi kötelezettség-vállalásainak megfelelően vonja vissza erőit, amelyeket mindhárom országban azok hozzájárulása nélkül állomásoztat. Határozottan elítéljük Oroszország részéről a Krím jogellenes és törvénytelen anektálását, amelyet sem most, sem a jövőben nem ismerünk el. A Krími tatárok és más helyi közösségek tagjai elleni diszkriminációnak véget kell vetni. Biztosítani kell a nemzetközi monitoring struktúrák számára létfontosságú munkájuk végzését, figyelemmel az emberi jogok védelmére. Minden fél részéről elvárjuk a minszki megállapodások végrehajtását, a normandiai formátum és a trilaterális kapcsolattartó csoport erőfeszítéseinek támogatását. A NATO válasza ennek az általános erőfeszítésnek a támogatása, amely magába foglalja az Európai Unió (EU), a G7 és más szervezetek által elhatározott szankciók betartását, egy békés megoldás előmozdítását a konfliktusban, és a válaszadást Oroszország akcióira. Sürgetjük Oroszországot, hogy szüntesse be a militáns csoportok mindennemű politikai, pénzügyi és katonai támogatását és állítsa le katonai beavatkozását a Donyecki és a Luhanszki Régiókban, vonja vissza csapatait, eszközeit és zsoldosait Ukrajna területéről és térjen vissza az Ellenőrzési és Koordinációs Közös Központ (JCCC) tevékenységéhez. Mélyen aggályosnak tartjuk az ukrán állampolgárok oroszországi börtönökbe való áthelyezését és a kínzás alkalmazását. Hangsúlyozzuk, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (OSCE - EBESZ) számára a biztonság a teljes és zavartalan hozzáférés biztosítását a Különleges Monitoring Misszió vonatkozásában az orosz-ukrán határig terjedően. Felszólítjuk Oroszországot, hogy vonja vissza Georgia abház és dél-oszétiai régióinak elismerését független államokként; hajtsa végre az EU közvetítésével létrejött 2008. augusztus 2-i tűzszüneti megállapodást, különösen, ami az orosz erők visszavonását jelenti Georgia területéről, szüntesse be e régiók militarizálását, állítsa le a határjellegű

akadályok építését. Felszólítjuk Oroszországot arra is, hogy vonja ki csapatait a Moldovai Köztársaság területéről és folytassa a konstruktív szerepvállalást Transnistria rendezési folyamatban. Elköteleztük magunkat, hogy támogatjuk a Moldáv Köztársaság demokratikus reformjait, és védelmi képességének létrehozására irányuló erőfeszítéseit.

8. Nyitottak maradunk egy időszakos, fókuszált és érdemi párbeszédre egy olyan Oroszországgal, amely szándékában áll a részvétel, a kölcsönösség alapján az NRC-ben (NATO-Oroszország Tanács), törekedve a félreértések, a téves számítások és az akaratlan eszkaláció elkerülésére, valamint az átláthatóság és előre jelezhetőség növelésére. Törekedünk Oroszországgal folyó párbeszédünk érdemi kialakítására, hogy ennek keretében kezelhessük az előttünk álló kritikus kérdéseket. 2016 óta hét NRC értekezletet tartottunk nagykövetségi szinten, amely lehetővé tette számunkra, hogy álláspontunkat világosan közöljük. A jelen körülmények között az Ukrajnában és térségében fennálló konfliktus az első téma napirendünkön. Továbbra is elköteleztük magunkat, hogy a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően kölcsönösen nyújtsunk tájékoztatást az NRC-ben a katonai gyakorlatokról még azok végrehajtása előtt, valamint a katonai berendezkedésről. Miközben üdvözlendő, az ilyen tájékoztatások keretében biztosított önkéntes átláthatóság nem helyettesíti a hatályos fegyverzetellenőrzési megállapodások keretében nyújtandó kötelező átláthatóságot, különösen az EBESZ keretében abécisi dokumentum előírásának megfelelően. Üdvözljük, hogy Oroszország ismét a katonai vonalat használja a NATO-val folyó kommunikációban. Elköteleztük magunkat, hogy ezeket a csatornákat jól hasznosítsuk az előre jelezhetőség és az átláthatóság előmozdítására, valamint a kockázatok csökkentésére és egyúttal felhívjuk Oroszországot, hogy ő is így járjon el.
9. Továbbra is úgy gondoljuk, hogy stratégiai értéket képvisel a NATO és Oroszország közötti partnerség, a nemzetközi jog és kötelezettségvállalások tiszteletére alapozva, ide értve a NATO-Oroszország alapító okirat és a Római Nyilatkozat megnyilatkozásait is. Azonban nem tudunk, és nem akarunk, kompromisszumot kötni azokkal az alapelvekkel kapcsolatban, amelyekre Szövetségünk és az európai, valamint az észak-amerikai biztonság épül. A jelen körülmények között sajnálattal állapítjuk meg, hogy a Szövetségesek és a Nemzetközi Közösség által az Oroszországhoz intézett és az irányváltásra vonatkozó felszólítások ellenére az ilyen kapcsolatok feltételei még mindig nem állnak fenn. Nem lehet visszatérni a „szokásos üzletmenet” politikájához mindaddig, amíg Oroszország cselekedeteiben nem következik be egy világos, konstruktív változás, amely bizonyítja alkalmazkodását a nemzetközi joghoz, valamint a nemzetközi kötelezettségvállalásaihoz és felelősségéhez. A magunk részéről folytatjuk az euro-atlanti biztonság és Oroszországgal kapcsolatos megközelítésünk stratégiai megtárgyalását. A NATO a továbbiakban is átlátható, kiszámítható és határozott marad.
10. A terrorizmus, minden formájában és megnyilvánulásában továbbra is közvetlen fenyegetést jelent lakosságunk biztonságára és szélesebb körben a nemzetközi stabilitásra és prosperitásra nézve. Kategorikusan elutasítjuk a terrorizmust, mivel az közvetlenül intéz kihívást a Szövetségeseket egyesítő értékek ellen. Szolidaritásunk és elhatározottságunk győzelemre visz. Elköteleztük magunkat, hogy folytatjuk a terrorizmus elleni harcot, amelyet az egész Nemzetközi Közösség koherens, jelentős, hosszú távú erőfeszítés útján valósít meg, bevonva az eszközök és szerepvállalók széles választékát. Miközben a nemzetek viselik az elsődleges felelősséget saját belső

biztonságukért és saját ellenállóképességükért, a NATO ehhez ad értéket és van szerepe a szélesebb nemzetközi erőfeszítések kiegészítésében a nemzetközi jog, valamint az ENSZ alapító okirat célkitűzéseinek és elveinek megfelelően. A Szövetségen Belüli Együttműködés megerősítheti a Szövetségesek nemzeti erőfeszítéseit, és képességét a terrorista cselekmények megakadályozására, azok enyhítésére, az azokra történő reagálásra és az azokkal szemben rugalmasság kialakítására. Elítéljük a terrorizmus mindennemű pénzügyi támogatását. Egyúttal tisztában vagyunk azzal, hogy szükség van a terrorizmus elterjedéséhez vezető feltételek kezelésére. A NATO terrorizmus elleni harcban betöltött szerepe szerves részét képezi a Szövetség 360 fokos megközelítésének az elrettentés és a védelem, valamint a stabilitás kivetítése területén; és mint olyan, ez hozzájárul mindhárom alapvető feladathoz: kollektív védelem, válságkezelés és együttműködési biztonság. A terrorizmussal és annak okaival kapcsolatos fellépésünk figyelembe veszi az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa által hozott összes releváns határozatot (UNSCR), amelyek a terrorizmus elleni harc tárgyában születtek.

11. Elköteleztünk magunkat a NATO megerősített szerepe mellett a nemzetközi közösség terrorizmus elleni harcában, ideértve a helyzetismeret és elemzés, a felkészülés és reagálóképesség, a képességek, a kapacitásépítés és partnerségi kapcsolatok, valamint műveletek területét. Teljes mértékben megvalósítjuk a 2017. májusi találkozónkon elfogadott akciótervet és azt 2018 végéig aktualizáljuk, hogy az alkalmazkodjon a kialakuló prioritásokhoz és fellépjen a jelentkező terrorista fenyegetésekkel szemben. A megállapodás szerint továbbra is megfelelő és fenntartható humán és pénzügyi erőforrásokkal kell támogatni a NATO emelt szintű hozzájárulását a terrorizmus elleni küzdelemhez. A Terrorizmus Elleni Védelmi Munkaprogramunkra építve folytatjuk képességeink és technológiáink javítását, ide értve a házilagos kivitelezésű robbanóeszközök, a kémiai, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) fenyegetések elleni védelmet, valamint a technológia terroristák általi felhasználásának megakadályozását. Megállapodtunk egy új biometriai adatpolitikában, amely a vonatkozó nemzeti és nemzetközi joggal összhangban, a nemzeti követelményeknek és korlátozásoknak megfelelően tovább támogatja képességünket, hogy beazonosítsuk a visszatérő külföldi terrorista harcosokat és más fenyegetést jelentő szereplőket, és hogy betartsuk az ENSZ 2396. sz. Biztonsági Tanácsi határozatát. NATO részes fél az ISIS/Da'esh legyőzésére létrejött globális koalícióban és megerősítette AWACS és légi utántöltési támogatását. A NATO megfelelően folytatja szerepvállalását a partner országokkal és más nemzetközi szereplőkkel, különösen az EU-val és az ENSZ-szel a hozzáadott értéket és kiegészítő jelleget biztosító tevékenységét. Ebben a tekintetben kapacitásépítésünk és más partnerségi tevékenységeink segítenek a partner országoknak abban, hogy maguk küzdjenek a terrorizmus ellen, megtagadják a biztonságos menedéket a terroristáktól, amely tevékenység viszont megerősíti NATO saját biztonságát. A NATO egyúttal kiegészíti a nemzetközi erőfeszítéseket a Szövetség tapasztalatára támaszkodva. A terrorellenes kapacitásépítési tevékenységek feltérképezése a partner országokban, együttműködésben az érintett partner országgal, segíti a NATO-t abban, hogy jobban meghatározza azt a területet, ahol a legkedvezőbbben tud értéket hozzáadni a közös fellépéshez.
12. Üdvözljük azt a jelentős előrehaladást, amelyet a Walesben és Varsóban vállalt kötelezettségeink megvalósításának szolgálatában berendezkedésünk megerősítésében értünk el. Miközben megújítottuk a hangsúlyt az elrettentésre és kollektív védelemre irányulóan, egyúttal biztosítottuk azt is, hogy a NATO megőrzi

képességét a stabilitás kivetítésére és a terrorizmusellenes harcban. Egységesek és elhatározottak vagyunk egymás megvédésére irányuló képességünkben és akaratumban és elhatároztuk, hogy képességek teljes választékát tartjuk fenn, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a Szövetség rendelkezésére álljon az opciók azon tartománya, amelyekkel továbbra is egyedi módon tudunk reagálni a specifikus körülményekre és tudunk válaszolni bármelyik irányból érkező bármilyen fenyegetésre, potenciálisan akár több irányból és egynél több régióban is. Közben fenntartjuk annak biztosítását, hogy a Szövetség elrettentő és védelmi berendezkedése hiteles, koherens és reziliens maradjon, valamint a Szövetség továbbra is őrködhessen az összes Szövetséges szabadsága és biztonsága fölött, stratégiai fontosságú a reagálóképesség növelése, a készség szintjének emelése és a megerősítés javítása. Folytatjuk a Szövetség megerősített elrettentő és védelmi berendezkedése releváns katonai elemeinek értékelését, biztosítva annak hatékonyságát.

13. Folytatjuk a Szövetség politikai és katonai reagáló képességének biztosítását a rendszeresebb gyakorlatokon keresztül is. Ebből a célból folytatjuk a Szövetség általános berendezkedésének aktív és koherens kezelését, hírszerzésünk, stratégiai helyzetismeretünk, előrettekintő tervezésünk és döntéshozásunk javítását. A jelentkező biztonsági kihívásokra válaszul lépéseket hoztunk annak biztosítására, hogy a NATO a szükséges gyorsasággal tudjon cselekedni a jövőben is. Üdvözljük a hírszerzési reformban elért előrehaladást a Varsóban meghozott döntésünk óta, melynek keretében létrejött egy főitkárhelyettesi beosztás és a NATO Hírszerzési Főosztálya. Folytatjuk a NATO hírszerzés optimalizálását, hogy elősegítsük a Szövetségesek döntéshozását és műveleteit időben és releváns módon támogató tevékenységeket, ide értve a jobb riasztást és a hírszerzési adatok megosztását, különösen a terrorizmus, a hibrid és a kiber események terén.
14. Folytatjuk készségi kultúránk megerősítését. Erőfeszítéseink részeként a Szövetségesek folytatják annak biztosítását, hogy a NATO rendelkezzen az olyan képességek és erők teljes tartományával, amelyek kiképzettek, interoperábilisak, telepíthetőek és készen állnak a Szövetség összes követelményének teljesítésére. Továbbá a mai napon megállapodtunk, hogy elindítunk egy NATO Készségi Kezdeményezést. Ez biztosítja azt, hogy több magas minőségű, emelt készségi szintű akcióra képes nemzeti erő álljon a NATO rendelkezésére. Az erők általános állományából a Szövetségesek további 30 jelentős haditengerészeti harci egységet, 30 nehéz- vagy közepes manőver zászlóaljat és 30 kinetikus légi századot ajánlanak fel biztosító erőkkel együtt, 30 napos, vagy rövidebb készségi határidővel. Ezek szervezése és kiképzése nagyobb harci alakulatok elemeiként történik meg, a NATO általános elrettentő és védelmi berendezkedéseinek támogatására. A NATO Készségi Kezdeményezés tovább erősíti a Szövetség gyorsreagáló képességét akár a Szövetségesek megerősítésére az elrettentési vagy kollektív védelmi támogatásban, beleértve a nagyintenzitású hadviselés céljait, vagy pedig szükség esetén gyors katonai válság-beavatkozás céljából. Ez egyúttal elősegíti a hatékony összhaderőnemi és közös műveletek fontosságát.
15. Elrettentési és védelmi berendezkedésünket alátámasztja a lehetséges katonai megerősítés, ideértve az Atlanti-óceánon át érkező erőket is. Minden irányba tekintve és minden potenciális kihívást és fenyegetést megvizsgálva, tovább erősítjük és rendszeresen gyakorlatoztatjuk a Szövetség azon képességét, hogy gyors megerősítést kaphasson bármely Szövetséges, amelyik fenyegetés tárgyává válik.

Nem fogadjuk el egyetlen potenciális ellenfél részéről sem azt a korlátozást, amely a Szövetséges erők mozgásának szabadságát érintené szárazföldön, a levegőben vagy tengeren, bármely Szövetséges területünkre irányulóan, vagy azon belül. A Szövetség képességei, kiképzései és gyakorlatai hozzájárulnak a szabad műveleti képességünkhöz.

16. Varsó óta több lépést tettünk a Szövetséges erők és eszközeik telepítésének és fenntartásának támogatására a teljes Szövetségesi területre irányulóan, onnan kiindulva és azon belül. Ebből a célból üdvözljük a SACEUR felelősségi területén az Enablement Plan (képesség teremtési terv) kidolgozását és nemzeti szinten a legnagyobb prioritást biztosítjuk annak megvalósítására. Megállapodtunk a szükséges jogszabályalkotás és eljárások javításáról, a vezetés és irányítás megerősítéséről, valamint szállítási képességeink bővítéséről és felismertük az infrastruktúra javításának szükségességét is Európában. Ezen túlmenően a mai napon bejelentettük a Rapid Air Mobility (gyors légi mozgékonyág) kezdeti műveleti képességünket, melynek célja a rövid határidővel megvalósítandó határokon átívelő légi szállítás Európában.
17. Elköteleztük magunkat, hogy megerősítsük képességeinket erőink és felszerelésük telepítésére és támogatására a Szövetség egész területén és azon túl is, megcélozva a katonai mobilitás javítását szárazföldön, levegőben vagy tengeren, amint csak lehetséges, de legkésőbb 2024-ig. Ez teljes körű kormányzati megközelítést követel meg, egyebek között nemzeti tervek révén, a polgári és katonai szereplők tárcaközi együttműködésével, békeidőben, válságban és konfliktus esetén. A védelmi miniszterek évente végeznek felülvizsgálatot a megtett útról. Prioritásként a következőket célozzuk meg:
 - A határátkelési idők lerövidítése, és ebből a célból diplomáciai engedélyek biztosítása szárazföldi, tengeri és légi szállítás számára, öt napon belül 2019. végéig és vizsgáljuk ennek az időszaknak a további lerövidítését gyors megerősítésre;
 - Fő és alternatív szállítási útvonalak meghatározása katonai szállítási képességekkel 2018 végéig;
 - A megfelelő jelenlegi gyakorlatok kihasználása a katonai mobilitás rendszeresebb begyakorlására;
 - Hálózat létrehozása a NATO, a nemzeti szervezetek, polgári és katonai egységek, a meghatározott nemzeti kapcsolattartási pontok között 2019. végéig, hogy megkönnyíthessük és felgyorsíthassuk a kommunikációt és a koordinációt a határkeresztezés szempontjából.
18. Ismét hangsúlyozzuk, hogy a koherens megközelítés biztosítására és az EU-val fennálló szinergiák hasznosítására irányuló erőfeszítéseket folytatni kell a katonai mobilitás területén, ideértve a katonai mobilitásokkal összefüggő eljárásokat, amelyek minden Szövetségesre egyaránt vonatkoznak.
19. Megállapodtunk abban, hogy megerősítjük Szövetség elrettentő és védelmi berendezkedését minden területen. Megerősítjük haditengerészeti berendezkedésünket és konkrét lépéseket tettünk, hogy javítsuk általános haditengerészeti helyzetismeretünket. Stratégiai felméréseket folytattunk a Balti- és a Fekete-tengeren, Atlanti-óceán északi részén és a Földközi-tengeren. Kiterjesztett gyakorlatok programjával felerősítjük kollektív haditengerészeti jártasságunkat

kiemelt területeken, ideértve a tengeralattjárók elleni hadviselést, a kételtű műveleteket és a tengeri kommunikációs vonalak védelmét. A berendezkedés egyúttal biztosítja a megerősítés támogatását tengerészeti oldalról, ideértve a transzatlanti dimenziókat az észak-atlanti térséggel, amely stratégiai utánpótlási kommunikációs vonalnak számít. A légierő területén elfogadtunk egy Közös Légierő Stratégiát, amely kulcsfontosságú képesség biztosító tevékenység a NATO békeidőben teljesített Légirendészeti és Ballisztikus Rakétavédelmi Missziói számára. Ez megerősíti integrált légi- és rakétavédelmünket és irányítja légi- és űrképességeinket a közös gyorsabb és hatékonyabb művelet-végrehajtásban békeidőben, válságban és konfliktusban. Egyúttal, új fenyegetésekkel nézünk szembe a cirkáló-rakéták és a kapcsolódó technológia elterjedése miatt, valamint olyan új kihívásokat látunk, mint például a személyzet nélküli légi járművek alkalmazása és figyelemmel kísérjük azokat fejleményeket, amelyek befolyásolhatják a Szövetségesek biztonságát. Felismerve azt, hogy a világűr egy rendkívül dinamikus és gyorsan fejlődő terület, amelyet létfontosságúnak kell tekintenünk egy koherens Szövetségi elrettentő és védelmi berendezkedés szempontjából, megállapodtunk abban, hogy egy átfogó NATO űrpolitikát fejlesztünk ki.

20. A Szövetség biztonságát érintő kiberfenyegetések egyre gyakoribbá, összetettebbé, pusztítóbbá és kényszerítőbbé válnak. A NATO tovább folytatja alkalmazkodását a kialakuló kiber fenyegetési környezethez, amelyet egyaránt érintenek az állami és nem állami szereplők, ideértve az államok által támogatott szereplőket is. A kibervédelem a NATO központi kollektív védelmi feladatának részét képezi. Képesnek kell lennünk arra, hogy ugyanolyan hatékonyan léphessünk fel a kibertérben, mint ahogyan azt megtehetjük a levegőben, szárazföldön és tengeren, a Szövetség általános elrettentési és védelmi berendezkedésének megerősítésére és támogatására. Ezért folytatjuk a kibertér létrehozását a műveletek helyszínéeként. Megállapodtunk abban, hogy miként integráljuk a szuverén kiber hatásokat, amelyeket a Szövetségesek önként biztosítanak a Szövetségi műveletekbe és missziókba, az erős politikai ellenőrzés keretében. Megerősítve a NATO védelmi mandátumát, elhatározottak vagyunk abban, hogy a képességek teljes tartományát alkalmazzuk, ideértve a kiberképességeket is, annak érdekében, hogy elrettentést végezzünk, védelmet nyújtsunk, és fellépjünk a kiberfenyegetések teljes spektrumával szemben, ideértve azokat, amelyeket egy hibrid hadjárat részeként folytatnak le. Meg kell erősítenünk a hírszerzésre épülő helyzetismeretünket a hírszerzésre épülő helyzetismeretünket a NATO döntéshozásának és fellépésének támogatására. Folytatjuk a közös munkát olyan intézkedések kidolgozására, amelyek lehetővé teszik számunkra, hogy költségeket kelljen elviselni azoknak, akik nekünk ártanak. Adott esetben az egyes Szövetségesek megfontolhatják a rossz szándékú kibertevékenységek esetén a koordinált reagálást, felismerve azt, hogy szuverén nemzeti előjog az ilyen tevékenység meghatározása. Elkötelezettek vagyunk amellett, hogy erős nemzeti kibervédelmet valósítsunk meg a Kibervédelmi Felajánlás végrehajtásával, amely központi szerepet tölt be a kiber rugalmasság megerősítésében és egy kibertámadás költségének megemelésében. Megerősítjük elkötelezettségünket, hogy a nemzetközi joggal összhangban cselekedjünk, ide értve az ENSZ Alapokmányát, nemzetközi humanitárius jogot és az emberi jogok törvényeit, értelemszerűen. Egyúttal támogatjuk a munkát a nemzetközi béke és biztonság fenntartása céljából a kibertérben és a stabilitás előmozdítására, valamint a konfliktusok kockázatának csökkentésére, elismerve azt, hogy mindannyiunk javát szolgálja egy normákra épülő, előre jelezhető és biztonságos kibertér. Tovább fejlesztjük partnerségi kapcsolatunkat az iparággal és a tudományos intézményekkel

minden Szövetségesünk irányában, hogy innováció útján lépést tarthassunk a technológiai fejlődéssel.

21. Nemzeteinket erősödő kihívás elé állítják állami és nem-állami szereplők egyaránt, akik hibrid tevékenységeket alkalmaznak azzal a céllal, hogy bizonytalanságot hozzanak létre és elhomályosítsák a határvonalakat a béke, a válság és a konfliktus között. Miközben a hibrid fenyegetésekre adandó válaszáért az elsődleges felelősséget a célnemzet viseli, NATO a Tanács határozata alapján kész segítséget nyújtani egy Szövetség a hibrid hadjárat bármely fázisában. A hibrid hadviselés eseteiben a Tanács a Washingtoni Szerződés 5. cikkére vonatkozóan ugyanúgy hozhat határozatot, mint fegyveres támadás esetében. Megerősítjük rugalmasságunkat, javítjuk helyzetismeretünket és megerősítjük elrettentő és védelmi berendezkedésünket. Egyúttal bővítjük a rendelkezésünkre álló eszközöket, amelyekkel felléphetünk az ellenséges hibrid tevékenységekkel szemben. Bejelentjük a Hibridelhárító Támogató Csapatok létrehozását, amelyek kívánságra a Szövetségesek számára tesztre szabott, célzott segítséget nyújtanak a hibrid tevékenységekre történő felkészülésben, és az azokra adott válaszokra. További támogatást nyújtunk partnereinknek, ahogy megerősítik rugalmasságukat a hibrid kihívásokkal szemben.
22. Teljes mértékben támogatjuk az ENSZ Biztonsági Tanács 2166 sz. határozatát az MH-17-es számú polgári légi járat lelövésével kapcsolatban és felszólítjuk az Orosz Föderációt, hogy vállalja felelősségét és működjön együtt teljes mértékben az igazság, az igazságosság és a felelősségre vonhatóság megteremtésében.
23. Biztosítási intézkedések folytatódnak az alapvető kiindulási követelmény meghatározására biztosításhoz és elrettentéshez. Ezen túlmenően a Törökország számára nyújtott egyedi biztosítási intézkedések az országot délről érintő növekvő biztonsági kihívásokra adandó válaszhoz hozzájárulnak a Szövetség egészének biztonságához és teljes mértékben végrehajtásra kerülnek. Megnöveltük a NATO reagáló erő képességeit és a Very High Readiness Joint Task Force (VJTF – nagyon magas készségű erő) készen áll a rövid határidővel történő bevetésre.
24. Megvalósítottuk előretolt jelenlétünket a Szövetség keleti szárnyán, amely most kész a műveletekre és teljes kiépítése folytatódik.
25. Ennek részeként varsói döntésünkkel összhangban, megerősítettük az előretolt jelenlétet négy többnemzeti, bevetésre kész zászlóalj méretű harccsoport vonatkozásában, Észtországban, Lettországon, Litvániában és Lengyelországban, amelyekben a Szövetség minden részéből 4500 főnél is több katona vesz részt, és képesek a nemzeti védelmi erőkkel közös fellépésre. Létrejött a Többnemzeti Hadosztály Északkeleti Parancsnokság és 2018 decemberére eléri teljes képességét.
26. Kifejlesztettünk egy előretolt jelenlétet a Fekete-tengeri régióban is. Romániában most felállt egy többnemzeti keretdandár a Szövetségesek szárazföldi erőinek kiképzésére és folyamatban van a munka a dandár képességének továbbfejlesztésére, hogy hozzájáruljon Szövetség megerősített elrettentő és védelmi berendezkedéséhez. Több légi és tengerészeti intézkedés a Fekete-tenger térségében jelentősen megnövelte a NATO jelenlétét és haditengerészeti aktivitását a Fekete-tengeren. Üdvözöljük az egyeztetett intézkedések teljes körű

megvalósítására irányuló előrehaladást és különösen a haditengerészeti területen, megjegyezve, hogy további munkára van szükség.

27. Elhatározottak vagyunk Framework for the South (Déli Keretrendszer) vállalkozásunk kiteljesítésére, ide értve a Regional Hub for the South (Déli Regionális Központ) teljes képességének elérését, nevezetesen, egy olyan képességet, amellyel a délről kiinduló válságok előre láthatók és azokra válasz adható, megerősített képességek expedíciós műveletek végrehajtására és a NATO azon képességének megerősítése, hogy kivetítse a stabilitást regionális partnerségek és kapacitásépítési erőfeszítések révén. Ezek az erőfeszítések előzetes tervezést és több gyakorlat lefolytatását tartalmazzák, olyan forgatókönyvekkel, amelyek tükrözik a stratégiai környezetet a déli szárnyon. Ebben a szellemben elköteleztük magunkat a NATO olyan kiválasztott partnerekkel folytatandó együttműködése mellett, akik igénylik támogatásunkat, megerősítve képességünket a kiképzés, tanácsadás és mentorálási tevékenységek nyújtására. A Szövetségesek ezen tevékenységek lefolytatására és koordinálására felkínálják nemzeti erőiket és parancsnokságaikat. Ez megerősíti NATO hozzájárulását a Nemzetközi Közösség azon erőfeszítéseéhez, hogy a stabilitást kivetítsük határainkon túl is.
28. Egy szélesebb körű megközelítés és a nemzetközi közösség összehangolt erőfeszítéseinek részeként folytatjuk az elrettentést és a védelmet az olyan nem-állami szereplőkkel szemben, államhoz hasonló törekvésekkel, képességekkel és erőforrásokkal rendelkeznek, és akik fenyegetik vagy befolyásolják a Szövetséges lakosság biztonságát és a Szövetséges terület integritását.
29. Távlatos döntéseket is hoztunk a NATO parancsnoki struktúra kiigazítására és megerősítésére, ami a Szövetség katonai gerincét alkotja. Ez lehetővé teszi legfelsőbb parancsnokaink számára az erők irányítását és vezetését mindennemű katonai kihívással vagy biztonsági fenyegetéssel szemben bármikor, bármely irányból, ideértve a nagyarányú kollektív védelmi műveleteket, valamint biztosítják a megfelelő átalakulást és felkészülést a jövőre nézve, különösen, ami a képességek fejlesztését, az oktatást és a képzést illeti. Létrehozunk egy Kibertér Műveleti Központot Belgiumban, a megfelelő helyzetismeret biztosításra és a NATO műveleti tevékenységének koordinálására a kibertérben, egy Összhaderőnemi Parancsnokságot Norfolk központtal az USA-ban, melynek fő feladata a transzatlanti kommunikációs vonalak védelme és egy közös támogató és képességteremtő parancsnokságot Németországban, amely biztosítja a műveletek és a fenntartás szabadságát a hátszárnyban, támogatva a csapatok és eszközök gyors mozgását Európába, Európán keresztül és Európából. Készülünk két Szárazföldi Elem Parancsnokság mielőbbi létrehozására, amelyek több hadtest irányítására képesek. A kiigazított NATO parancsnoki struktúra kibővítés megerősíti a kapcsolatot a NATO haderő struktúrába tartozó parancsnokságokkal és nemzeti parancsnokságokkal, és ez szintén javítja a regionális megértést. Megállapodtunk egy végrehajtási tervben és jelentős mértékben növeljük katonai létszám hozzájárulásunkat a kiigazított NATO parancsnoki struktúra létrehozásához.
30. A Szövetséges hozzájárulások az irányításhoz és vezetéshez a NATO haderő struktúráján keresztül alapvető fontosságúak maradnak. Tudomásul vesszük Románia ajánlatát saját területén szárazföldi vezetési és irányítási képességek kifejlesztésére, hadtest szinten, hogy hozzájáruljon a megerősítés tervezéshez a régióban, valamint Dánia, Észtország és Lettország ajánlatát, hogy tovább erősítsék a vezetését és

irányítást a Balti régióban egy kiegészítő többnemzeti hadosztály parancsnokság létrehozásával. Nyugtazzuk az olasz ajánlatot egy hadosztály parancsnokság működtetésére rotációs alapon a kibővített Framework for the South által tervezett tevékenységek támogatására.

31. A változó biztonsági környezet által keltett kihívások megválaszolására irányuló képességünket minden tartományra kiterjedő robusztus, kifinomult és fejlődő képességek rendszere támasztja alá, beleértve a nehezebb, egyre inkább csúcstechnikájú, teljes mértékben támogatott és telepíthető, fenntartható és interoperabilis erők és képességek, amelyeket magas készültségben tartunk a Szövetség feladatai és missziói teljes tartományának végrehajtására. Biztosítjuk ezen erők és képességek rendelkezésre állását a NATO által beazonosított követelmények teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtására. Az ilyen képességek nyújtása keretében elköteleztünk vagyunk: a Szövetség és a többnemzeti együttműködés mellett, melynek révén közös igényeinket tudjuk kielégíteni; a védelmi kiadás szükséges növelése, ideértve a kutatás és fejlesztés céljait szolgáló költségvetést is; az erőforrások hatékony használatának maximalizálása; az interoperabilitás növelése; és az orosz beszerzésű régebbi katonai felszerelésekre való jelenlegi támaszkodás értelemszerű megoldása nemzeti erőfeszítések és többnemzeti együttműködés révén. Folytatjuk az innováció előmozdítását annak érdekében, hogy megőrizzük technológiai élenjáró szerepünket.
32. Üdvözljük a számos konkrét többnemzeti, bilaterális és nemzeti kezdeményezést, amelyek hozzájárulnak megerősödött berendezkedésünkhöz. A többnemzeti és bilaterális együttműködés tárgyában a képességek területén szándéklevelek és egyetértési memorandumok aláírásával a Szövetségesek szintén bizonyítják konkrét megfogalmazásban azon szándékukat, hogy hozzájáruljanak a tisztességes teherelosztáshoz.
33. A Szövetség legnagyobb felelőssége területünk és lakosságunk megóvása és védelme a támadással szemben a Washingtoni Szerződés 5. cikkében meghatározottak szerint. Senki sem vonhatja kétségbe NATO elhatározottságát, amennyiben bármely tagjának biztonságát fenyegetés érné. A rendkívül széleskörű, összetett és igényes nemzetközi biztonsági környezettel szembenézve, a NATO elhatározása az olyan képességek teljes tartományának fenntartása, amelyek szükségesek ahhoz, hogy lakosságunk békéjét és biztonságát érintő bármely fenyegetést visszarettentsünk, és azzal szemben megvédjük, bárhol is jelentkezzenek ezek.
34. A konfliktus és háború megelőzésének eszközeként a hiteles elrettentés és védelem alapvető fontosságú és továbbra is a nukleáris, hagyományos és rakétavédelmi képességek megfelelő összetételére épül. Egy robusztus elrettentési és védelmi berendezkedés megerősíti a Szövetség kohézióját és biztosítja az alapvető politikai és katonai transzatlanti kapcsolatot, a szerepek, felelősségek és terhek méltányos és fenntartható elosztásával. A NATO folytatja alkalmazkodását annak biztosítására, hogy elrettentő és védelmi berendezkedése hiteles, koherens, rugalmas és a változó biztonsági környezethez alkalmazkodó maradjon. Ez magába foglalja a hatékony reagálást a potenciális ellenfelek berendezkedésében és doktrinájában bekövetkező változásokra és a felek jelentős beruházásaira a képességek korszerűsítésére és kibővítésére.

35. A Szövetség célja az elrettentés megerősítése kollektív védelmünk központi elemeként, valamint hozzájárulás a Szövetség oszthatatlan biztonságához. A biztonsági környezetben bekövetkezett változások után a NATO lépéseket tett annak biztosítására, hogy nukleáris elrettentő képességei biztonságban, biztonságosak és hatékonyak legyenek. Amíg nukleáris fegyverek léteznek, a NATO nukleáris Szövetség marad. A Szövetség stratégiai erői, különösen az Egyesült Államokéi, jelentik a legfőbb garanciát a Szövetségesek biztonsága számára. Az Egyesült Királyság és Franciaország független stratégiai nukleáris erői saját elrettentő szerepet töltenek be, és jelentős mértékben hozzájárulnak a Szövetség általános biztonságához. Ezek a Szövetségesek elkülönítik a döntéshozási központokat, így hozzájárulnak az elrettentéshez, megzavarva a potenciális ellenfelek számításait. A NATO nukleáris elrettentő berendezkedése szintén támaszkodik az Egyesült Államok Európában telepített előretolt atomfegyvereire és az érintett Szövetségesek által nyújtott képességekre és infrastruktúrára. Ebben az erőfeszítésben továbbra is központi szerepet töltenek be a nemzetek által a NATO nukleáris elrettentő küldetése számára a kettős képességű repülőgépek biztosításával. Az érintett Szövetségesek részéről a támogató hozzájárulások az egyeztetett nukleáris teherviselési megállapodásokban foglaltak lehető legszélesebb körű részvétellel erősítik tovább ezt a küldetést. Az érintett Szövetségesek tovább folytatják a lépéseket a tartós vezetői fókusz és intézményes kiválóság biztosítására, a nukleáris elrettentési küldetés, a hagyományos és a nukleáris komponensek közötti koherencia érdekében a NATO elrettentési és védelmi berendezkedésében, valamint a hatékony stratégiai kommunikációban.
36. A NATO nukleáris képességének alapvető célja a béke megőrzése, a kényszerítés megakadályozása és az agresszió elhárítása. Figyelemmel az európai romló biztonsági környezetre, létfontosságú a hiteles és egységes nukleáris Szövetség. A nukleáris fegyverek különlegesek. Rendkívül távoliak azok a körülmények, amelyek esetén a NATO az atomfegyverek alkalmazására kényszerülhet. A NATO ismét hangsúlyozza, hogy bármely nukleáris fegyver alkalmazása a NATO ellen alapvetően megváltoztatná egy konfliktus természetét. Amennyiben bármely tagjának alapvető biztonságát fenyegetés érné, a NATO minden esetre rendelkezik a képességekkel és elhatározottsággal, hogy az ellenfélre olyan költséget hárítson, amely elfogadhatatlan lenne, és messze ellensúlyozna minden olyan előnyt, amelyet az ellenfél elérni remélhet.
37. A rakétavédelem kiegészítheti a nukleáris fegyverek szerepét az elrettentésben; azonban nem helyettesítheti azokat. A 2010-es Lisszaboni Csúcson megállapodtunk egy NATO ballisztikus rakétavédelmi (BMD) képesség kifejlesztésében a kollektív védelmet jelentő alapvető feladatunk teljesítésére törekedve és az összes NATO európai lakos, terület és erő számára teljes lefedettséget és védelmet biztosítva a ballisztikus rakéták elterjedése által növekvő fenyegetettség ellen. NATO BMD teljes mértékben védelmi jellegű. Olyan célokra és politikai elvekre épül, amelyek nem változtak meg 2010 óta, ideértve az ésszerű kihívást, megfizethetőséget, technikai megvalósíthatóságot és a legújabb általános fenyegetés-értékelést. Amennyiben nemzetközi erőfeszítések lecsökkentik a ballisztikus rakéták elterjedése által támasztott fenyegetéseket, a NATO rakétavédelmében ennek megfelelő alkalmazkodás végezhető és fog bekövetkezni. Teljes szövetségesi politikai ellenőrzés és felügyelet alapvetően szükséges és a teljes megvalósítást biztosítani és monitorozni kell.

38. A NATO BMD önkéntes nemzeti hozzájárulásokra épül, főleg az USA Európában telepített lépcsőzött adaptív megközelítésű eszközeire Romániában, Törökországban, Spanyolországban és Lengyelországban. További önkéntes nemzeti hozzájárulások biztosítják a robusztusságot.
39. A NATO BMD Kezdeti Műveleti Képességét 2016-ben jelentették be, és a következő jelentős mérföldkő a NATO BMD irányítási és vezetési központi elemének befejezése, ami az egyetlen közös finanszírozásra jogosult komponens. Továbbra is keressük a lehetőségeket, hogy gyorsan és hatékonyan javítsuk a NATO BMD irányítási és vezetés komponensének megvalósítását, melynek teljes körű megvalósítása szükséges a rendszer érettségének és a teljes műveleti képesség eléréséhez.
40. Folytatjuk a kapcsolatok fenntartását harmadik államokkal, esetenként alapon, hogy javítsuk az átláthatóságot, építsük a kölcsönös bizalmat és növeljük a ballisztikus rakétavédelmi hatékonyságot.
41. A NATO BMD nem Oroszország ellen irányul és nem ássa alá Oroszország stratégiai elrettentését. A NATO BMD rendeltetése, hogy védelmet nyújtson az euro-atlanti térségen kívülről érkező potenciális fenyegetésekkel szemben. Számos alkalommal elmagyaráztuk Oroszországnak, hogy a BMD rendszer nem rendelkezik képességgel Oroszország stratégiai nukleáris elrettentő erői ellenében, és nincs is olyan szándék, hogy ezt a rendszert áttervezzük a jövőben ilyen képesség biztosítására. Ezért, az orosz nyilatkozatok, amelyek a Szövetségesek célba vételével fenyegetnek, a NATO BMD miatt, elfogadhatatlanok és kontra-produktívak. Amennyiben Oroszország készen állna a BMD megtárgyalására a NATO-val, a Szövetségesek egyetértésének függvényében, NATO nyitott marad tárgyalásokra.
42. A fegyverzet-ellenőrzés, a leszerelés és a non-prolifерáció, alapvető mértékben járult hozzá és a jövőben is folytatódóan hozzá kell, hogy hozzájáruljon a Szövetség biztonsági célkitűzéseire, a stratégiai stabilitás és kollektív biztonságunk érdekében. A NATO történetében hosszú ideje jelen van a leszerelés és a non-prolifерáció területén elvégzett tevékenység. A hidegháború végén a NATO drámai mértékben csökkentette az Európában telepített atomfegyvereinek számát és az atomfegyverek szerepét a NATO stratégiában. Sajnáljuk, hogy a leszerelés megvalósulási feltételei nem váltak kedvezőbbé a 2016 évi Varsói NATO Csúcs óta. A Szövetségesek kollektív elhatározottsága a meglévő leszerelési, fegyverzetellenőrzési és non-prolifерációs megállapodások és kötelezettségvállalások fenntartása. A Szövetségesek nyitottak maradnak a további fegyverzetellenőrzési tárgyalások irányában, azzal a céllal, hogy javítsák a Szövetség biztonságát, számításba vegyék a fennálló nemzetközi biztonsági környezetet. Tudomásul vesszük az Egyesült Államok és Oroszország részéről a stratégiai atomfegyverek csökkentésére tett lépéseket és elismerésben részesítjük őket azért, mert teljesítették a New Strategic Arms Reduction Treaty (New START – Új Fegyverzetkorlátozási Szerződés) súlyponti határértékeit 2018. február 5-éig. Az új START Szerződés hozzájárul a nemzetközi stabilitáshoz és a Szövetségesek kifejezik erős támogatásukat azok folytatódó megvalósulása mellett, valamint sürgetik a korai és aktív párbeszédet a stratégiai stabilitás megvalósításának útjairól.
43. Továbbra is komoly aggodalommal tölt el bennünket az atomfegyverek és más

tömegpusztító fegyverek (WMD – weapons of mass destruction), azok hordozó eszközeinek és kapcsolódó rendszereinek elterjesztése, államok és nem-állami szereplők részéről, ami növekvő fenyegetést jelent lakosságunk, területünk és erőink vonatkozásában. Ennek a fenyegetésnek a kezelése fontos nemzetközi prioritás marad. Az elmúlt években a nemzetközi non-prolifерációs rendszert kihívások érték, különösen a vegyi fegyverek szíriai használata miatt, a szíriai rezsim és az ISIS/Da'esh részéről, valamint annak tulajdoníthatóan, hogy a jogellenes programokat intenzíven fejlesztik, és politikai akadályokat gördítenek a non-prolifерációs normák végrehajtása elé. A vegyi fegyverek folytatódó alkalmazása Szíriában, valamint felhasználásuk Irakban, Malajziában, és az Egyesült Királyságban, amit fenntartás nélkül elítélünk, aláhúzza a Szövetségre irányuló kialakuló és növekvő WMD fenyegetést. Hangsúlyozza a hatékony multilateralizmus és nemzetközi együttműködés fontosságát, beleértve a Vegyi Fegyverek Konvenció és az OPCW Megállapodások igénybevételét, a WMD fenyegetések kezelésére. Ebben a szellemben üdvözljük az OPCW Conference of States Parties (Állami Részes Felek Konferenciája) 2018. júniusában hozott határozatát, különösen azt, hogy felkéri az OPCW Technikai Titkárság független szakértőit eljárásuk beindítására, amelyek révén beazonosíthatják Szíriában a vegyi fegyvereket használókat. Követeljük, hogy a világ minden részén a vegyifegyver támadásokat elkövetőket vonják felelősségre és minden országot felhívunk, hogy csatlakozzanak az International Partnership Against the Impunity for the Use of Chemical Weapons (Vegyi Fegyverek Használatának Büntetlensége Elleni Nemzetközi Partnerség) megállapodáshoz. A NATO biztosítja, hogy a Szövetségesek megvédhetik lakosaikat, erőiket és területeiket a kémiai, biológiai, radiológiai és nukleáris fenyegetések teljes spektruma következményeinek elrettentésével, az ellenük történő védelemmel, az ezekre való reagálással és következményeik enyhítésével, ideértve a kiképzett és gyorsan telepíthető erők alkalmazását.

44. Ötven éve már, hogy az Atomsorompó Egyezmény (Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons - NPT), megnyílt az aláírásra, azóta is a globális non-prolifерációs rezsim sarokköve és alapvető szerepet tölt be a nemzetközi béke, biztonság és stabilitás fenntartásában. A Szövetségesek erősen elkötelezettek az NPT teljes körű megvalósítása mellett minden tekintetben, ideértve a nukleáris leszerelést, a fegyverek elterjedésének megfékezését és a nukleáris energia békés felhasználását. A NATO nukleáris egyezményei mindig teljes mértékben összhangban voltak az NPT egyezménnyel. A 2017. szeptember 20-án, az Észak-Atlanti Tanács által kiadott nyilatkozattal összhangban, amelyben ismételten megerősítjük, hogy a NATO nem támogatja a Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons (TPNW – nukleáris fegyvertilalmi szerződés) szerződést, amely szembemegy a jelenleg fennálló non-prolifерációs és leszerelési architektúrával, az NPT aláaknázásával fenyeget, összeférhetetlen a Szövetség nukleáris elrettentési politikájával, és nem erősíti egyetlen ország biztonságát sem. Ez a szerződés nem változtatja meg országaink jogszerű kötelezettségeit az atomfegyverek tekintetében. A Szövetség megerősíti elhatározottságát abban, hogy mindenki számára egy biztonságosabb világot keres és további gyakorlati lépéseket és hatékony intézkedéseket hoz a jövőbeni nukleáris leszerelési tárgyalások, valamint az atomfegyvermentes világ végső céljának eléréséhez, teljes összhangban az NPT összes rendelkezésével, beleértve a VI. cikket, egy még hatékonyabb és ellenőrizhetőbb módon, ami elősegíti a nemzetközi stabilitást, és azon az elven alapul, amely mindenki számára csorbítatlan biztonságot nyújt.

45. Felhívjuk az összes államot, hogy növeljék meg erőfeszítéseiket a WMD elterjedése elleni hatékony küzdelmünkben a Chemical Weapons Convention (CWC – vegyifegyver egyezmény) és a Biological and Toxin Weapons Convention (BTWC – biológiai és méreg fegyver egyezmény), az NPT általános alkalmazása és teljes körű végrehajtása révén, valamint a Proliferation Security Initiative, az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1540 és 2325 sz. határozatai és a nukleáris leszerelés ellenőrzésére vonatkozó kezdeményezések révén. Felhívjuk az összes államot, hogy nyilatkozzanak és tartsanak fenn egy önkéntes moratóriumot az atomfegyverek kísérleti robbantásaira, vagy bármilyen más nukleáris robbantás vonatkozásában, egészen addig, ameddig az Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty potenciálisan hatályba nem lép. Üdvözljük azt a hozzájárulást, amelyet Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization Preparatory Commission (CNTBTOPC) teljesít a nukleáris non-prolifерáció és leszerelés irányában, különösen azzal a tevékenységével, amellyel létrehozta az International Monitoring System (IMS) és az International Data Centre (IDC) szervezeteket. A Szövetség üdvözlö a High-Level Fissile Material Cut-off Treaty Expert Preparatory Group (HLFMCOTEPG) által elfogadott és rövidesen közzétételre kerülő jelentést és sürgeti a leszerelési konferencia keretében a szerződéses tárgyalások haladéktalan megkezdését. Mindeközben a Szövetség felszólítja az összes államot, hogy nukleáris fegyverekhez vagy egyéb nukleáris robbanó eszközökhöz alkalmas hasadóanyag termelésükre jelentsenek be és tartsanak hatályban moratóriumot.
46. Az Intermediate-Range Nuclear Forces (INF – Középhatótávolságú Nukleáris Erők) szerződés kulcsfontosságú az euro-atlanti biztonság szempontjából és továbbra is teljes mértékig elkötelezettek vagyunk ennek a lényeges mérföldkövet jelentő fegyverzetellenőrzési szerződésnek fenntartása mellett. Alapvető fontosságú az INF szerződés teljes körű betartása. Az Egyesült Államok összhangban van az INF szerződés keretében vállalt kötelezettségeivel és továbbra is lényeges átláthatóságot biztosít programjaiban, miközben diplomáciai párbeszédet kezdeményez Oroszországgal. Ugyanakkor a Szövetségesek beazonosítottak egy orosz rakétarendszert, 9M729 jelzéssel, amely komoly aggályokat vet fel. Évekig tartó cáfolatok és ködösítés után és a Szövetségesek részéről ismételt felvetett aggályok ellenére, az Orosz Föderáció csak a közelmúltban ismerte el a rakétarendszer létezését, anélkül, hogy biztosította volna a szükséges átláthatóságot vagy magyarázatot. A sok éven át megfigyelhető viselkedés és információ mintázata jelentős kétségekhez vezetett az orosz részről történő megfelelést illetően. A Szövetségesek úgy hiszik, hogy mivel Oroszország semmilyen hihető választ nem adott erről az új rakétáról, a legkézenfekvőbb értékelés az lehet, hogy Oroszország megsértette a Szerződést. A NATO sürgeti Oroszországot, hogy ezekkel aggályokkal jelentős és átlátható módon foglalkozzon, és aktívan kapcsolódjon be a technikai párbeszédbe az Egyesült Államokkal. A Szövetségesek tovább folytatják erőfeszítéseiket, hogy Oroszországot bilaterális és multilaterális formátumokban kérdőre vonják ebben a témában.
47. Elkötelezettek maradunk a hagyományos fegyverzetellenőrzés mellett az euro-atlanti biztonság kulcsfontosságú elemeként. Az orosz részről a Bécsi Dokumentum és az Open Skies Treaty szelektív megvalósítása és a Conventional Armed Forces in Europe Treaty hosszú ideje fennálló figyelmen kívül hagyása, együtt agresszív katonai berendezkedésével, aláásták biztonságunkat. Szövetségesek felszólítják Oroszországot, hogy térjen vissza összes kötelezettségvállalásának teljes megvalósításához és szó szerinti és tartalmi betartásához, amelyek alapvető

fontosságúak a katonai átláthatóság helyreállításához és az előre jelezhetőség növeléséhez az euro-atlanti régióban. A Szövetségesek szilárd elhatározása, a hagyományos fegyverzetellenőrzés megőrzése, megerősítése és modernizálása Európában, kulcsfontosságú elvek és kötelezettségek alapján, beleértve a kölcsönösséget, az átláthatóságot és a befogadó nemzeti egyetértést. A Szövetségesek aláhúzzák a Vienna Document korszerűsítésének fontosságát, az Open Skies Treaty OST – Nyitott Égbolt Szerződés) fenntartását és megerősítését és az OSCE (EBESZ) keretében folyó tárgyalások aktív támogatását, beleértve az aktuális és jövőbeni kihívások, valamint az EBESZ területén fennálló biztonsági kockázatok tárgyában folytatott strukturált párbeszédet. Felszólítjuk Oroszországot, hogy konstruktív módon vegyen részt ezekben az erőfeszítésekben Bécsben.

48. Megismételjük a Szövetség teljes körű támogatását a Koreai-félsziget teljes körű, ellenőrizhető és visszafordíthatatlan atommentesítésének célja mellett. Üdvözljük az újabb keletű találkozókat és nyilatkozatokat a Koreai Köztársaság és a Koreai Demokratikus Népköztársaság (KNDK) vezetői között, valamint az Egyesült Államok és a KNDK vezetői között, hozzájárulásként a KNDK békés módon megvalósuló végleges és teljesen ellenőrzött atommentesítése irányában. Határozottan elítéljük a KNDK nukleáris kísérleteit és ballisztikus rakétakilövéseit, amellyel számos ENSZ Biztonsági Tanácsi határozatot sért meg, és felszólítjuk a KNDK-t, hogy függesse fel az ilyen kísérleteket, összhangban kötelezettségvállalásaival és nemzetközi köteletségeivel. Ugyancsak elítéljük a KNDK-t a Malajziában egy gyilkosságban végrehajtott VX idegméreg használat miatt. Felszólítjuk a KNDK-t, hogy teljes mértékben hajtsa végre nemzetközi kötelezettségvállalásait; számolja fel nukleáris, kémiai és biológiai fegyverzeti képességeit és ballisztikai rakétáit, és szüntesse be az összes kapcsolódó programot; térjen vissza a Treaty on Non-Proliferation of Nuclear Weapons (NPT – Atomszorompó Egyezmény) egyezményhez és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökséggel (IAEA) fennálló átfogó biztosítékok megállapodásához; tartsa be a Biological and Toxin Weapons Convention (BWC) egyezményt; csatlakozzon a Vegyi Fegyver Konvencióhoz (CWC). Felszólítjuk az összes nemzetet, hogy tartsák fenn a KNDK-ra gyakorolt határozott nyomást, ide értve a hatályos ENSZ szankciók teljes körű végrehajtását. Megismételjük teljes szolidaritásunkat a régióban található partnereinkkel - Ausztrália, Japán, Új-Zéland és a Koreai Köztársaság - akikkel ebben a kérdésben számos konzultációt folytattunk.
49. Aggályosnak találjuk Irán egyre intenzívebb rakétakísérleteit, ballisztikus rakétáinak hatótávolságát és pontosságát, valamint Irán destabilizációs tevékenységeit a szélesebb körben vett közel-keleti régióban. Felszólítjuk Iránt, hogy tartózkodjon mindazon tevékenységektől, amelyek ellentmondanak az ENSZ Biztonsági Tanács 2231. sz. határozatának - beleértve annak összes mellékletét is. Elkötelezettek vagyunk annak tartós biztosítása mellett, hogy Irán nukleáris programja békés maradjon, összhangban nemzetközi kötelezettségeivel és azon kötelezettségvállalásaival, hogy soha nem keres, fejleszt, vagy vásárol nukleáris fegyvert. Aláhúzzuk annak fontosságát, hogy Iránnak folytatnia kell teljes körű együttműködését megfelelő időben az IEA-val. Elítéljük a terrorizmus mindennemű pénzügyi támogatását, beleértve Irán azon támogatását, amelyet többféle fegyveres, nem-állami szereplőnek nyújt. Felszólítjuk Iránt továbbá arra is, hogy konstruktív szerepet töltsön be azzal, hogy hozzájárul a terrorizmusellenes erőfeszítésekhez, és politikai megoldásokat, kiegyezést és békét ér el a régióban.

Szíria rövid hatótávolságú ballisztikus rakéták jelentős arzenáljával rendelkezik, amelyek hatótávolsága kiterjed a NATO területének egy részére és néhány partnerünk területére. Szíria ezeket a rakétákat széles körűen alkalmazta saját lakossága ellen. Továbbra is aggályosnak találjuk, hogy az elmúlt négy év során Törökországban három alkalommal következett be Szíriából indított rakétacsapás. Továbbra is monitorozzuk és értékeljük a Szíriából kiinduló ballisztikus rakétafenyegetést.

A Szövetség délkeleti határának közelében elterjedő ballisztikus rakéták által keltett növekvő fenyegetés volt és marad az oka annak, hogy a NATO egy olyan ballisztikus rakétavédelmi rendszert fejleszt ki és telepít, amely az euro-atlanti térségen kívülről érkező fenyegetések elhárítására van konfigurálva.

50. Napjainkban a Szövetség továbbra is a stabilitás alapvető forrása egy növekvő mértékben kiszámíthatatlan világban. A Szövetség hosszú ideje folytatott erőfeszítései a tagjai számára nyújtott biztonsággal és a határain túl is a stabilitáshoz történő hozzájárulással, kapcsolódnak három alapvető központi feladatához és 360 fokos megközelítéséhez. A széleskörű és megerősített elrettentési és védelmi berendezkedésére alapozva a Szövetség törekszik arra, hogy kivetítse a stabilitást és megerősítse a biztonságot területén kívül is és ez által hozzájáruljon általában a Szövetség biztonságához. Folytatjuk a NATO szerepének megerősítését ebben a tekintetben, segítve a partnereket igény szerint, hogy erősebb védelmi intézményeket építsenek ki, javítsák a jó kormányzást, erősítsék meg ellenálló-képességüket, gondoskodjanak saját biztonságukról és még hatékonyabban járuljanak hozzá a terrorizmus elleni harchoz. A partnerek biztonságába tett ilyen befektetés hozzájárul a saját biztonságunkhoz. Mi, adott esetben a partnerekkel együtt, folytatjuk a kihívások kezelésének előmozdítását - konfliktus előtt, alatt és után - ahol a Szövetség biztonságát érintik, összhangban a NATO politikáival és eljárásaival, és a politikai vonatkozások figyelembe vételével.
51. A NATO partnerségi kapcsolatai jelenleg is, és a jövőben is alapvető fontosságúak a NATO működése szempontjából. A NATO partnerségek sikerét bizonyítják stratégiai hozzájárulásuk a Szövetséghez és a nemzetközi biztonsághoz. Strukturált partnerségeink és más nemzetközi szereplőkkel és szervezetekkel fennálló kapcsolataink, ideértve az ENSZ-t, az EU-t, az EBESZ-t és az Afrikai Uniót (AU), fenntartjuk a széleskörű kooperatív biztonsági hálózatot, elmélyítjük a politikai párbeszédet, és előmozdítjuk a gyakorlati együttműködést. A partnerek eddig is, és ezt követően is folyamatos jelentős mértékben járulnak hozzá a Szövetség műveleteihez, misszióihoz és gyakorlati együttműködési tevékenységeihez. Ismételten megerősítjük elkötelezettségünket a politikai párbeszéd és a gyakorlati együttműködés kiterjesztése irányában bármely olyan nemzettel, amely megosztja a Szövetség értékeit és érdekeit a nemzetközi béke és biztonság területén és tovább fejleszti partnerségeinket oly módon, hogy azok továbbra is megfeleljenek mind a Szövetségesek, mind a partnerek érdekeinek.
52. A Szövetség kölcsönösen előnyös biztonsági együttműködést alakított ki Finnországgal és Svédországgal széles tárgykörben. Elkötelezetten erősítjük tovább együttműködésünket a szoros politikai konzultációk, a helyzetértékelés megosztása és közös gyakorlatok révén annak érdekében, hogy időben és hatékonyan tudjunk reagálni a közös kihívásokra.

53. Megerősítjük elkötelezettségünket a hosszú távú biztonsági stabilitás biztosítása mellett Afganisztánban. Resolute Support Missziónk sikert ér el a kiképzés, tanácsadás, valamint az Afgán Nemzeti Védelmi és Biztonsági Erők segítségének területén. Ahogy az afgán kormány folytatja munkáját, a béke, a kiegyezés irányában, úgy folytatjuk segítségnyújtásunkat azzal, hogy 2024-ig meghosszabbítjuk az afgán erők pénzügyi fenntartását szolgáló támogatásunkat és vállaljuk a személyzeti hiányok pótlását, különösen a prioritási területeken. A regionális szerepvállalók fontos feladata a béke és stabilizáció támogatása Afganisztánban és felhívjuk őket, hogy szorosabban működjenek együtt a terrorizmus elleni harcban, a gazdasági fejlődés feltételeinek javítása, az afgán kormány béke- és kiegyezési erőfeszítéseinek támogatásában, valamint a felkelés támogatása bármely formájának megakadályozásában. Ebben a tekintetben ösztönözzük Pakisztánt, Iránt és Oroszországot, hogy járuljanak hozzá a regionális stabilitáshoz, teljes mértékben támogatva afgán vezetésű és afgán tulajdonú békefolyamatot.
54. Dicséret illeti az iraki biztonsági erőket és Irak kormányát az ISIS/Da'esh által elért újabb sikereikért és a szuverén ellenőrzés helyreállításáért az összes iraki terület felett. Nem-harci kiképzést és kapacitásépítést célzó missziót indítunk Irakban az iraki kormány kérésére, azzal, hogy további támogatást nyújtsunk az ország stabilizálására és a bármilyen formában vagy megnyilvánulásban megjelenő terrorizmus elleni erőfeszítéseikhez. Az aktuális kiképzési tevékenységeire építve a NATO tanácsadásban részesíti a releváns iraki tisztviselőket, különösen a Védelmi Minisztériumban és a Nemzetbiztonsági Tanácsadó Hivatalában, kiképezzük és tanácsokkal segítjük az oktatókat a professzionális katonai oktatási intézményekben, hogy segítséget nyújtsunk Iraknak abban, hogy fejlessze kapacitását a hatékonyabb nemzetbiztonsági struktúrák és professzionális katonai oktatási intézmények kiépítésére. Az ország és a szélesebb értelemben vett régió stabilitása, valamint saját biztonságunk szempontjából, kulcsfontosságú egy professzionális és elszámoltatható biztonsági szektor. Az iraki biztonsági erők és az iraki biztonsági intézmények folytatódó befogadó képessége kulcsfontosságú marad a jövőben is. A NATO döntéshozási autonómiájának sérelme nélkül és szoros összhangban a Global Coalition to Defeat ISIS/Da'esh (Globális Koalíció az ISIS/Da'esh Legyőzésére) erőfeszítéseinek általános kereteivel a NATO Misszió mérsékelt és skálázható jelenlétet biztosít és értelemszerűen kiegészíti a koalíció és más releváns nemzetközi szereplők, mint például az ENSZ és az EU folyamatban levő és jövőbeni erőfeszítéseit. A NATO misszió Irakban elsősorban a koalíció biztosító-támogatására támaszkodik a lehetőségekhez és a képességekhez mérten. Megköszönjük elsősorban Ausztráliának, Finnországnak és Svédországnak korai elkötelezettségüket műveleti partnerekként ebben a misszióban. A NATO támogatása Irak erőfeszítéseiben a partnerség és a befogadás alapján áll, teljes mértékben tiszteletben tartva az Iraki Köztársaság szuverenitását, függetlenségét és területi integritását.
55. A mai napon jóváhagytuk egy Package on the South (déli csomagterv) elnevezésű csomagot, amely politikai és gyakorlati együttműködési kezdeményezések széles választékát foglalja magába, a Közel-Kelet és Észak-Afrika stratégiaibb, fókuszáltabb és koherensebb megközelítése érdekében, mely régió komplex fenyegetésekkel és kihívásokkal áll szemben, amelyek befolyásolják biztonságunkat. Ezen általános stratégiai célkitűzésen belül három fő cél megvalósítására törekszünk: a NATO elrettentési és védelmi berendezkedésének megerősítése a délről kiinduló fenyegetésekkel szemben; a régióban a nemzetközi válságkezelési erőfeszítésekhez

történő hozzájárulás, és regionális partnereink segítése, hogy kiépítsék ellenálló képességüket a biztonsági fenyegetésekkel szemben, ideértve a terrorizmus elleni küzdelmet. Elköteleztünk magunkat, hogy egy erősebb és dinamikusabb kapcsolatot építsünk ki partnereinkkel a Mediterrán Párbeszédben és az Isztambuli Együttműködési Kezdeményezésben, ideértve azt is, hogy segítséget nyújtunk számukra védelmi és biztonsági intézményeik korszerűsítésében. A mai napon bejelentettük a Nápolyban települt Regional Hub for the South teljes műveleti képességének elérését. Ez a Központ hozzájárul helyzetismeretünkhöz, és a regionális kihívások, fenyegetések és lehetőségek megértéséhez. Támogatja az információ gyűjtését, kezelését és megosztását; koordinálja a NATO tevékenységeit délen; és kiépíti a kapcsolatokat a partnerekkel. A megerősített tervezés és gyakorlatok segítenek abban, hogy képességünk javuljon a régióban a válságok előrejelzésére és azokra történő reagálásra. A NATO-ICI Regionális Központ Kuwaitban lehetővé teszi számunkra, hogy szorosabban együttműködjünk a Golf régióban települt partnereinkkel, a regionális biztonság megerősítésére és a közös fenyegetésekkel való szembeszállásban. Egyúttal azon is dolgozunk, hogy tovább fejlesszük kapcsolatainkat az Arab Államok Ligájával és a Gulf Cooperation Councilal, felkészülve együttműködésünk megerősítésére az Afrikai Unióval, hogy így képességeink megnövekedjenek a közös fenyegetésekre és kihívásokra történő reagálásban.

56. Elköteleztünk magunkat, hogy maradunk Jordániával hosszú ideje fennálló partnerségünk mellett a Mediterrán Párbeszéd keretében. Várakozással tekintünk a Jordániának nyújtott Related Security Capacity Building (DCB) segítségünk sikeres végrehajtása felé, olyan prioritás területeken, mint például a kibervédelem; a házilagos robbanóeszközök elleni védelem; a polgári felkészültség és válságkezelés. Hálásak vagyunk Jordániának, egy kiváló lehetőségeket nyújtó partnerünknek, értékes hozzájárulásukért a NATO vezette műveletekben és az Irak számára nyújtott DCB kiképzési tevékenységeink befogadásáért.
57. Tunézia egy másik kulcsfontosságú partner a Mediterrán Párbeszéd keretében. Elköteleztünk magunkat, hogy tovább fejlesszük együttműködésünket Tunéziával. A mai napon jóváhagytuk egy új DCB segítségnyújtási intézkedéscsomagot, amelynek rendeltetése, hogy a tunéziai hatóságokat segítse védelmi képességeik továbbfejlesztésében, válaszul az ilyen irányú kérésükre. Támogatásunk kiegészíti a már folyamatban levő nemzetközi erőfeszítéseket, és kiterjed a kibervédelemre, a házilagos kivitelű robbanóeszközök elleni védelemre, valamint az erőforrás kezelés területén az átláthatóság előmozdítására. Ezt a DCB csomagot főként oktatás és kiképzési tevékenységek útján valósítjuk meg, tapasztalat és legjobb gyakorlatok kicserélésével, összhangban a NATO szabványaival.
58. Támogatjuk a líbiai vezetésű és líbiai tulajdonú politikai folyamatot, melynek célja a nemzeti politikai kiegyezés elősegítése és az állami intézmények megerősítése. Összhangban az ENSZ Biztonsági Tanács elnökének 2018. június 6-án közzétett nyilatkozatával, üdvözljük a líbiai pártok elkötelezettségét, hogy konstruktív módon dolgozzanak együtt az ENSZ-szel, befogadó, biztonságos és hiteles választások megtartásán, a 2018. május 29-én a párizsi konferencia keretében elhangzottak szerint. A Walesi és a Varsói Csúcstalálkozó határozatai szerint elköteleztünk magunkat, hogy tanácsot adjunk Líbiának a védelmi és biztonsági intézményépítés területén, válaszul a Nemzeti Egyetértés Kormánya (GNA)

miniszterelnökének kérésére, (melynek keretében segítséget nyújtunk a GNA számára, hogy megerősítse biztonsági intézményeit. A NATO támogatása figyelembe veszi a politikai és biztonsági feltételeket. Bármely, Líbia számára nyújtott segítség a többi nemzetközi erőfeszítés teljes figyelembe vételével kiegészítő módon és szoros együttműködésben valósul meg, ideértve értelemszerűen az ENSZ és az EU programjait. Készen állunk egy hosszú távú partnerség kifejlesztésére is, amely esetleg elvezethet Líbia tagságához a Mediterrán Párbeszédben.

59. A Nyugat-Balkán egy stratégiai fontosságú régió, amint azt a térségben folytatott együttműködésünk és műveleteink hosszú története bizonyítja. Teljes mértékben elköteleztük maradunk a Nyugat-Balkán stabilitása és biztonsága mellett, valamint támogatjuk a régió országainak euro-atlanti törekvéseit. Folytatjuk a szoros együttműködést a Nyugat-Balkánnal, hogy fenntartsuk és elősegítsük a regionális és nemzetközi béke és biztonság helyzetét. A regionális együttműködés, az euro-atlanti integrációs folyamatok szempontjából létfontosságúak a demokratikus értékek, a jogállamiság, a nemzeti reformok és a jószomszédi kapcsolatok, és üdvözöljük az ezen a területen elért haladást. Egyúttal üdvözöljük az újabban elért előrehaladást a térség határkijelölésében.
60. A NATO jelenléte Koszovóban, főleg a NATO vezette Koszovói Erő (KFOR) révén hozzájárul egy békés és biztonságos környezethez, szoros együttműködésben a koszovói hatóságokkal és az EU-val. Továbbá ez hozzájárul a Nyugat-Balkán szélesebb értelemben vett stabilitásához is. A NATO erők berendezkedésének bármilyen megváltoztatása feltételektől és nem a naptártól függ a jövőben. Folytatjuk a biztonsági szervezetek fejlesztésének támogatását Koszovóban a NATO tanácsadó és összekötő csoporton keresztül, a jelenlegi mandátum keretében. A Koszovóval fennálló emelt szintű kölcsönhatás megvalósítása jól halad a párbeszéd és a gyakorlati együttműködés szempontjából. Üdvözöljük Koszovó törekvéseit, hogy javítsa a képességét a béke és biztonság megteremtésére minden lakosára kiterjedően, valamint, hogy hozzájáruljon a biztonsághoz a Nyugat-Balkánon.
61. A NATO-Szerbia kapcsolata megerősítése előnyös a Szövetség számára, Szerbia és az egész régió számára. Üdvözöljük a NATO-Szerbia partnerségi kapcsolat kiépítésében elért folytatódó előrehaladást és támogatjuk a további politikai párbeszédet, valamint gyakorlati együttműködést ebből a célból. Megismételjük a folytatódó előrehaladás szükségességét az EU által koordinált Belgrád-Pristina párbeszédben, ami a kapcsolatok átfogó normalizálásához kell, hogy vezessen, ide értve egy jogilag kötelező megállapodás megkötését is. Ösztönözzük mindkét felet, hogy gyorsítsa fel az erőfeszítéseket a kapcsolatok normalizálására, és a korábbi megállapodások teljes körű végrehajtására.
62. Megerősítjük elkötelezettségünket a Szövetség Nyitott Kapuk Politikája mellett a Washingtoni Szerződés 10. cikke alapján, amely a Szövetség egyik legnagyobb sikere. Montenegró tavalyi csatlakozása után és a mai napon a Macedónia, korábbi Jugoszláv Köztársaság (FYROM) meghívása¹ kézzel fogható bizonyítéka ennek az elkötelezettségnek. A bővítés egymást követő fordulói megerősítették kollektív biztonságunkat, és az egész euro-atlanti régió biztonságát. Az euro-atlanti integráció előmozdítja a demokratikus értékeket, a reformot és a jogállamiság tiszteletben tartását. A NATO kapuja nyitva áll az összes európai demokrácia előtt, amelyek oszttják a Szövetségünk értékeit, amelyek készek és képesek a tagsággal járó

¹ Törökország a Macedón Köztársaságot alkotmányos nevével ismeri el.

felelősségek és kötelezettségek vállalására, amelyek olyan helyzetben vannak, hogy tovább vigyék a szerződés alapelveit, és amelyek felvétele hozzájárulhat az észak-atlanti térség biztonságához. A bővítési döntéseket kizárólag a NATO hozza meg; harmadik félnek nincs beleszólása ebbe a folyamatba. Teljes mértékben elkötelezettek maradunk azon országok integrálása mellett, amelyek törekednek a Szövetséghez való csatlakozásra, megítélve mindegyiket saját érdemei alapján. Ösztönözzük azokat a partnereket, amelyek törekednek a Szövetséghez történő csatlakozásra, hogy folytassák a szükséges reformok megvalósítását és hozzanak döntéseket, felkészülve a tagságra. Folytatjuk erőfeszítéseikhez támogatás felajánlását és elvárjuk, hogy tegyék meg a lépéseket, amelyek szükségesek törekvéseik előreviteléhez.

63. A 2008. évi Bukaresti Csúcstalálkozónkon úgy határoztunk, hogy NATO meghívást küld Macedónia, korábbi Jugoszláv Köztársaság számára, hogy csatlakozzon a Szövetséghez, amint az országnév kérdésében egy kölcsönösen elfogadható megoldás születik az ENSZ keretén belül. Üdvözljük a történelmi megállapodást, amely létrejött Athén és Szkopje között a név kérdés megoldására. Politikánkkal összhangban elhatároztuk, hogy átnyújtjuk a meghívást a szkopjei kormány számára, hogy kezdjék meg a csatlakozási tárgyalásokat Szövetségünkkel. A csatlakozási folyamat sikeres lezárásának feltétele a névkérdés megoldásáról szóló megállapodás összes előírt belső folyamatának sikeres elvégzése. Dicsérjük a kormányt, mivel jelentős mértékben megerősítette a jószomszédi kapcsolatokat, beleértve a Bulgáriával megkötött, barátsági, jószomszédi és együttműködési szerződés hatályba léptetését. Üdvözljük az új kormány elmúlt évben meghozott határozott erőfeszítéseit és azt a jelentős előrehaladást, amelyet több sürgősen szükséges reform kapcsán értek el és ösztönözzük további erőfeszítések végrehajtását a reformok területén a csatlakozás előtt és után, annak érdekében, hogy megerősítsük az ország hozzájárulását a Szövetséghez. Nyugtázzuk azokat a folytatódó erőfeszítéseket, amelyekkel egy működőképes, multi-etnikumú társadalmat építenek ki az Ohridi Keretmegállapodás teljes megvalósításával és bátorítjuk további erőfeszítések meghozatalát ezen a területen. Felhívjuk az országban az összes politikai vezetőt, hogy konstruktív szerepet játsszanak ezekben a folyamatokban és a névkérdés megoldásáról szóló megállapodás mielőbbi végrehajtásában. Nagyra értékeljük Szkopje szilárd támogatását a NATO műveletekben és missziókban, és folytatódó hozzájárulásukat a nemzetközi biztonsághoz.
64. Teljes mértékben támogatjuk Bosznia-Hercegovina NATO tagsági törekvését és elkötelezettek vagyunk egy stabil és biztonságos Bosznia-Hercegovina területi integritása és szuverenitása mellett. Dicséret illeti Bosznia-Hercegovinát a NATO vezette műveletekben való részvételéért és elkötelezettségéért a nemzetközi együttműködés és biztonság mellett. Felszólítjuk az ország vezetőit, hogy konstruktív módon dolgozzanak és bizonyítsák politikai akaratukat Bosznia-Hercegovina minden állampolgára javára a politikai, gazdasági és védelmi reformok végrehajtása során. Várakozással tekintünk az októberi általános választások elé, melyeket teljes mértékben a nemzetközi normákkal összhangban tartanak meg. Üdvözljük a Bosznia-Hercegovina állami hatóságai által a védelmi célú ingatlanok nyilvántartásában elért jelentős előrehaladást a NATO külügyminiszterek Tallinban 2010. áprilisában meghatározott követelmények teljesítésére és az első éves nemzeti programjuk benyújtásáért. Azóta, Bosznia-Hercegovina alkotmányos és állami bírósági határozatai egyértelművé tették, hogy az országban az összes

korábbi jugoszláv tulajdonú védelmi ingatlanok Bosznia-Hercegovina államának tulajdonát képezik. Ezért, a Republika Srpska entitásban található védelmi célú ingatlanok nyilvántartásba vételét haladéktalanul le kell folytatni. Elkötelezettek vagyunk egy erős politikai párbeszéd fenntartása mellett Bosznia-Hercegovinával, és felajánljuk folytatódó támogatásunkat a Védelmi Felülvizsgálat végrehajtására és más reform erőfeszítésekhez, ideértve a szarajevói NATO Parancsnokságon keresztül nyújtott támogatást. Ösztönözzük Bosznia-Hercegovina vezetését, hogy használják ki előnyösen a NATO kooperatív biztonsági eszközeinek teljes tartományát.

65. Megismételjük a 2008. évi Bukaresti Csúcson hozott határozatunkat, amely szerint Georgia a Szövetség tagjává válik, a folyamat szerves részeként egy MAP (Membership Action Plan - tagsági akció terv) végrehajtásával. Megerősítjük annak a határozatnak, valamint a rákövetkező döntéseknek minden elemét. Üdvözöljük a 2008 óta elért jelentős előrehaladást. Üdvözöljük a NATO-Georgia Bizottság és az Éves Nemzeti Program által betöltött központi szerepet az elmúlt évtized alatt, melyek keretében elmélyítették a politikai párbeszédet és együttműködést NATO és Georgia között. Elismerjük azt a jelentős reform fejlődést, amelyet Georgia teljesített és kell, hogy folytasson. Ez segíti Georgiát, egy csatlakozásra készülő országot abban, hogy előrehaladjon a tagsági előkészületeiben és megerősíti Georgia védelmi és interoperabilitási képességeit a Szövetséggel. Georgia kapcsolata a Szövetséggel tartalmazza mindazokat a gyakorlati eszközöket, amelyekkel felkészülhet az esetleges tagságra. Üdvözöljük a fejlődő együttműködést NATO és Georgia között, amely országot egy kiemelt lehetőséget kínáló partnernek tekintünk, a Fekete-tengeri régió biztonságát illetve, és azt a jelentős előrehaladást, amelyet elért a Substantial NATO-Georgia Package (lényegi csomogaterv) keretében több kezdeményezés végrehajtásával. Nagyra értékeljük Georgia jelentős és kitartó hozzájárulását a NATO reagáló erőhöz és a Resolute Support misszióhoz. Ezek az erőfeszítések együtt Georgia részvételével az EU-vezette műveletekben bizonyítják Georgia elkötelezettségét és képességét az euro-atlanti biztonsághoz történő hozzájáruláshoz. Készen állunk, hogy tovább erősítsük Georgia számára nyújtott támogatásunkat, ideértve a kontra-mobilitás, a kiképzés és gyakorlatok, valamint biztonságos kommunikáció területeit és várakozással tekintünk a következő NATO-Georgia gyakorlat elé 2019-ben.
66. Egy független, szuverén és stabil Ukrajna, amely határozottan elkötelezett a demokrácia és a jogállamiság mellett, kulcsfontosságú az euro-atlanti biztonság szempontjából. Szilárdan kiállunk amellett, hogy támogassuk Ukrajna jogát saját jövőjének és külpolitikai irányvonalának meghatározására szabadon minden külső befolyástól. Ukrajna ismételten kinyilatkoztatott NATO tagsági törekvései fényében a Bukaresti Csúcson és a későbbi csúcstalálkozókon meghozott határozataink mellett továbbra is kiállunk. A széleskörű reformok sikere, ideértve a korrupció elleni harcot és befogadó választási eljárás előmozdítását, a demokratikus értékek, az emberi jogok, a kisebbségek és a jogállamiság tisztelete alapján, kulcsfontosságúak a közös értékek mellett elkötelezett európai demokráciák között szilárdan elhelyezkedő virágzó és békés Ukrajna alapjainak lefektetésében. Üdvözöljük a jelentős, már megvalósult reform folyamatot, különösen, ami a Korrupcióellenes Legfelsőbb Bíróságról szóló törvény és a Nemzetbiztonságról szóló törvény közelmúltbéli elfogadását illeti. Ugyanakkor várakozással tekintünk a további előrehaladás elé Ukrajna azon erőfeszítéseiben, hogy leküzdje a még fennmaradó jelentős kihívásokat, és biztosítsa az ambiciózus és szükséges reformok teljes körű

megvalósíthatóságát és fenntarthatóságát, ami teljes mértékben összhangban kell, hogy legyen Ukrajna nemzetközi kötelezettségeivel és köteletségvállalásaival. A Rada által 2017. szeptemberében elfogadott oktatási törvénnyel kapcsolatban a Szövetségesek buzdítják Ukrainát, hogy teljes mértékben valósítsa meg a Velencei Bizottság véleményében foglalt ajánlásokat, és következtetéseket. Ukrajna teljes mértékig vegye igénybe a NATO-Ukrajna Bizottság (NUC) keretében rendelkezésére bocsátott minden eszközt, különösen az Éves Nemzeti Programot, amellyel elérheti a NATO elvek és normák megvalósításának célját. Elkötelezettek maradunk Ukrajna reform programjának folyamatos támogatása mellett a biztonsági és védelmi szektorban, beleértve az Átfogó Segítségnyújtási Programot úgy, hogy Ukrajna jobban tudjon gondoskodni saját biztonságáról. Üdvözljük a NATO és Ukrajna közötti fejlődő együttműködést a Fekete-tenger biztonsága területén. Ukrajna erőfeszítéseit is támogatjuk, hogy megerősítse ellenálló képességét a hibrid fenyegetésekkel szemben, ideértve a NATO-Ukraine Platform on Countering Hybrid Warfare (NATO-Ukrajna Platform a Hibrid Hadviselés Elleni Fellépésre) keretében folyó tevékenységek intenzifikálását. Nagyra értékeljük Ukrajna jelentős hozzájárulásait a Szövetséges műveletekhez, a NATO reagáló erőhöz és a NATO gyakorlatokhoz, üdvözljük a NATO-Ukrajna partnerség által nyújtott hozzájárulásokat az euro-atlanti térségben és azon túl is, a biztonság és stabilitás megteremtésében. Ezek a hozzájárulások megnövelik az ukrán fegyveres erők és a NATO közötti interoperabilitás szintjét. Tudomásul vesszük Ukrajna érdeklődését a kibővített lehetőségek iránt, a Partnerségi Interoperabilitási Kezdeményezésen belül. NATO ezt figyelembe veszi a Walesi és a Varsói Csúcstalálkozókon hozott határozatokra tekintettel. Folytatjuk a munkát Ukrainával, a Szövetség hosszú időn át fennálló partnerével, a NATO és Ukrajna közötti megkülönböztetett partnerségi kartában szentesített elvek és értékek alapján.

67. Továbbra is támogatjuk minden partnerünk azon jogát, hogy független és szuverén döntésekkel éljenek kül- és biztonságpolitikájuk terén, mentesen minden külső nyomástól, és kényszerítéstől. Elkötelezettek maradunk abban, hogy támogatjuk Örményország, Azerbajdzsán, Georgia és a Moldovai Köztársaság területi integritását, függetlenségét és szuverenitását. Ebben az összefüggésben tovább folytatjuk a dél-kaukázusi térségben, valamint a Moldovai Köztársaságban a konfliktusok békés rendezésére irányuló erőfeszítések támogatását, ezen elvek és a nemzetközi jog normái, az ENSZ Alapokmánya és a Helsinki Zárónyilatkozat alapján. Felszólítjuk az összes felet, hogy konstruktív módon és megerősített politikai akarattal vegyenek részt a békés konfliktus megoldásban a létrehozott tárgyalási kereteken belül.
68. A NATO műveleti tapasztalatai és a kialakuló bonyolult biztonsági környezet fényében létfontosságú egy átfogó politikai, polgári és katonai megközelítés a válságkezelésben és az együttműködő biztonságban. Ez továbbá hozzájárul a közös biztonsági és védelmi tevékenységünk hatékonyságához, a Szövetség kollektív védelmi elkötelezettségeinek sérülése nélkül. Összhangban Comprehensive Approach Action Plan (Átfogó Megközelítés Akcióterv) tervünkkel folytatjuk a koherenciára törekvést a NATO saját eszközein és munkafolyamatain belül, a partner nemzetekkel és szervezetekkel összehangolt megközelítések alkalmazásával, ideértve az ENSZ-t, az EU-t és az EBESZ-t, valamint a folytatódó párbeszédet a nem-kormányzati szervezetekkel.
69. Az Európai Unió a NATO egyedi és alapvető partnere marad. NATO és az EU közötti

együttműködés lényegesen tovább fejlődött és különösen fontos a közös biztonsági kihívásokra figyelemmel, közös keleti és déli szomszédságunkban. Teljes mértékben megerősítjük a NATO és EU együttműködés tekintetében érvényes határozatainkat, elveinket és elkötelezettségeinket. Tovább erősítjük stratégiai partnerségünket a kölcsönös teljes nyíltság, átláthatóság, kiegészítő jelleg szellemében, figyelemmel a szervezetek különböző mandátumaira, döntéshozási autonómiájára és intézményes integritására, a két szervezet megállapodása szerint. Ez az együttműködés szolgálja állampolgáraink biztonságának erősítését, előmozdítja a békét és stabilitást az euro-atlanti térségben és azon is túl.

70. Kézzel fogható eredményeket értünk el több területen, ideértve a hibrid fenyegetésekkel szembeni fellépést, a műveleti együttműködést, a haditengerészeti kérdésekben, a kiberbiztonság és -védelem, a védelmi képességek, a védelmi ipar és kutatás, a gyakorlatok és a védelmi és biztonsági kapacitás építése területén. A NATO és EU közötti politikai párbeszéd alapvető marad ezen együttműködés előmozdítására. Azt is üdvözljük, hogy mindkét szervezet elkötelezte magát a katonai mobilitás javítása mellett. Tovább fejlesztjük és elmélyítjük együttműködésünket a 74 javaslat közös együttesének teljes megvalósítása mellett, amely hozzájárul erőfeszítéseink koherenciájához és kiegészítő jellegéhez.
71. NATO elismeri egy erősebb és nagyobb képességű európai védelem fontosságát. A koherens, kiegészítő jellegű és interoperábilis védelmi képességek kifejlesztése, elkerülve a felesleges kettőzéseket, kulcsfontosságúak közös erőfeszítéseinkben, hogy az euro-atlanti térséget biztonságosabbá tegyük. Az ilyen erőfeszítések, ideértve az újabb keletű fejlesztéseket is, egy erősebb NATO-hoz vezetnek, segítenek közös biztonságunk megerősítésében, hozzájárulnak a transzatlanti teherelosztáshoz, segítenek a szükséges képességek létrehozásában, és támogatják a védelmi kiadások általános növelését. Üdvözljük a NATO-Európai Unió együttműködés további elmélyítésére vonatkozó felhívást az Európai Tanács 2018. júniusában kiadott következtetéseiben. Megjegyezzük, hogy az EU – adott esetben - megfontolja a hasonlóan gondolkodó harmadik államok részvételi feltételeit új kezdeményezéseiben és ösztönzi az ebben az irányban lehetséges további lépéseket.
72. A nem-EU tag Szövetségesek továbbra is jelentős hozzájárulásokat teljesítenek az EU erőfeszítései irányában, hogy erősítsék kapacitásaikat a közös biztonsági kihívások kezelésére. A NATO és az EU közötti stratégiai partnerség érdekében a nem-EU Szövetségesek teljes szerepvállalása ezekben az erőfeszítésekben alapvető fontosságú. Várakozással tekintünk a kölcsönös lépések elé, amelyek kézzel fogható előrehaladást képviselnek ezen a területen és támogatják a megerősített stratégiai partnerséget.
73. Üdvözljük a NATO főtitkár, az Európa Tanács elnöke és az Európai Bizottság elnöke részéről a Brüsszeli Közös Nyilatkozat aláírását.
74. A NATO példát mutat a demokrácia és az emberi jogok alapelveinek tiszteletben tartásában; ezzel növeli műveleti hatékonyságunkat. Folytatjuk a robusztus politikákat, a Women, Peace and Security (WPS – Nők, Béke és Biztonság) program végrehajtásában, és a Children and Armed Conflict (Gyermekek és Fegyveres Konfliktus) és Protection of Civilians (Civilek Védelme) területeken. Elkötelezettek maradunk a védelmi szektorban a jó kormányzás és az átlátható és elszámoltatható

védelmi intézmények előmozdítása területén demokratikus ellenőrzés alatt, ideértve a Building Integrity Policy (Integritás Építése Politikánk) megvalósítását. Ezeken a területeken nagyra értékeljük a civil társadalom fontos szerepét, a párbeszéd, a tanácsadás és az elképzelések fórumaként, valamint a nemzetközi szervezetekkel fenntartott együttműködésünket.

75. A NATO és partnerei elkötelezettek abban, hogy vezető szerepet mutassanak fel az ENSZ Biztonsági Tanács 1325. sz. határozata és az azt követő WPS határozatok teljes végrehajtásának előmozdítása érdekében. A mai napon jóváhagytuk megújított WPS politikánkat és akciótervünket, amelyek a NATO három alapvető feladatához szervesen kapcsolódnak. A Gender mainstreaming és a nők megnövelt képviselete a NATO polgári és katonai struktúráiban, valamint a Szövetség és partner haderőkben javítják hatékonyságunkat, és hozzájárulnak egy korszerűbb, agilisebb, felkészültebb és reagálókész Szövetség létrejöttéhez.
76. A NATO robusztus kerete a gyermekek védelmére a fegyveres konfliktus térségében utasítja a NATO vezette műveletekben és missziókban telepített csapatokat, hogy erősítsék meg az ENSZ Biztonsági Tanács 1612. sz. és egyéb releváns határozatok végrehajtását. A Szövetség folytatja politikájának aktualizálását és kiszélesíti annak műveleti kiterjedését, figyelembe véve a Resolute Support misszió legjobb gyakorlatait.
77. A NATO és partnerei elkötelezettek amellett, hogy minden erőfeszítést megtegyenek a NATO és a NATO vezette katonai műveletekből és missziókból következő, polgári lakosságra gyakorolt negatív hatások elkerülésére, minimalizálására és enyhítésére, amint azt a polgári lakosság védelmére vonatkozó új katonai koncepciónk aláhúzza.
78. Az energiabiztonság fontos szerepet tölt be közös biztonságunkban. Egy stabil és megbízható energiaellátás, az útvonalak, a szállítók és az energiaforrások diverzifikációja, valamint az energetikai hálózatok összekapcsolhatósága kritikus fontosságú és megnöveli ellenálló képességünket a politikai és gazdasági nyomással szemben. Míg ezek a kérdések elsődlegesen a nemzeti hatóságok felelősségi körébe tartoznak, az energetikai fejlesztések jelentős politikai és biztonsági kihatásokkal bírhatnak a Szövetségesek szempontjából és érinthetik partnereinket is. Következésképpen, folytatjuk a rendszeres Szövetséges konzultációkat az energiabiztonsággal kapcsolatos kérdésekről. Úgy gondoljuk, hogy alapvető annak biztosítása, hogy a Szövetség tagjai ne legyenek sebezhetőek politikai vagy kényszerítő energia-manipuláció által, ami potenciális fenyegetést jelent. A Szövetségesek ezért törekednek az energiaellátásuk diverzifikálására, összhangban igényeikkel és feltételeikkel. Finomítani fogjuk a NATO energiabiztonsági szerepét összhangban a meghatározott elvekkel és irányelvekkel, és folytatjuk a NATO kapacitásfejlesztését a nemzeti hatóságok támogatására a kritikus infrastruktúra védelmével, ideértve a rosszindulatú hibrid és kibertevékenységek elleni védelmet is. Folytatjuk stratégiai helyzetismeretünk javítását, beleértve a hírszerzési adatok megosztását, és kapcsolataink bővítését a releváns nemzetközi szervezetekkel, mint például a Nemzetközi Energia Ügynökség, a Nemzetközi Megújuló Energia Ügynökség, illetve az Európai Unió, az adott esettől függően. Tovább javítjuk katonai erőink energetikai hatékonyságát is, ideértve értelemszerűen a fenntartható energiaforrások alkalmazását is.
79. A NATO egy olyan Szövetség, amely állandóan korszerűsödik és alkalmazkodik az

új fenyegetésekkel és kihívásokkal szemben. A mai napon fontos határozatokat hoztunk, hogy a NATO-t tovább igazítsuk az egyre nagyobb kihívásokat támogató biztonsági környezethez. Elfogadtunk egy új, megerősített NATO parancsnoki struktúrát, amely megfelel napjaink és a holnap követelményeinek. Folyamatos intézményi alkalmazkodásunk részeként egy új modellben is megállapodtunk, amely keretében a közös NATO képességeket gyorsabban valósítjuk meg. Folytatjuk stratégiai kommunikációnk javítását is. Örömmel találkoztunk most itt a NATO új parancsnoki épületében és köszönjük a Belgium által számunkra nyújtott vendégszeretetet. Várakozással tekintünk a Főtitkárnak a Parancsnokságról készített Funkcionális Felülvizsgálata elé, amely biztosítja, hogy a Parancsnokság rendelkezzen a szükséges struktúrákkal, szakismerettel, hatékonysággal és hatásossággal, hogy még inkább reagálóképes és alkalmazkodó legyen a változó követelményekhez. Mindazok a döntések, amelyeket ma meghoztunk, bizonyítják egységünket, szolidaritásunkat és erőnket. Határozatot hoztunk, hogy jövő évben ismét találkozzunk, hogy áttekintsük az előrehaladást és megünnepeljük szilárd Szövetségünk alapításának 70. évfordulóját.

BRÜSSZELI CSÚCSTALÁLKOZÓ NYILATKOZAT